

Bản án số: **03/2023/HNGĐ -PT**
Ngày 24-8-2023
V/v Yêu cầu thay đổi cấp dưỡng
nuôi con

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN TỈNH HOÀ BÌNH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Mạnh Hùng
Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Thanh Tùng
Ông Vũ Văn Túc

- Thư ký phiên tòa: Bà Phan Thị Thùy Linh - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Hòa Bình

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Hòa Bình tham gia phiên tòa:
Bà Nguyễn Thị Kim Dung - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 8 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Hòa Bình xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 03/2023/TLPT-HNGĐ ngày 14 tháng 7 năm 2023 về việc Yêu cầu thay đổi cấp dưỡng nuôi con.

Do bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 05/2023/QĐ-PT ngày 09 tháng 8 năm 2023 giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Anh Trịnh Xuân B, sinh năm 1976; địa chỉ: Khu T, thị trấn M, huyện T, tỉnh Hòa Bình; có mặt.

2. Bị đơn: Bà Lê Thị H, sinh năm 1979; địa chỉ: Khu A, thị trấn H, huyện Y, tỉnh Hòa Bình; vắng mặt.

3. Người kháng cáo: Nguyên đơn anh Trịnh Xuân B.

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện đề ngày 31/01/2023, bản tự khai và quá trình giải

quyết vụ án, nguyên đơn anh Trịnh Xuân B trình bày:

Năm 2021, anh Trịnh Xuân B đã ly hôn với chị Lê Thị H theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 67/2021/QĐST-HNGĐ ngày 14/9/2021 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình. Tại quyết định trên, anh Trịnh Xuân B được trực tiếp trông nom, chăm sóc, giáo dục và nuôi dưỡng con chung là cháu Trịnh Trọng N, sinh ngày 31/10/2010 và chưa yêu cầu chị Lê Thị H cấp dưỡng nuôi con chung; cháu Trịnh Trọng Đạt, sinh ngày 26/02/2003 đã thành niên, có năng lực hành vi đầy đủ, không phải cấp dưỡng.

Tại đơn khởi kiện, anh Trịnh Xuân B khởi kiện yêu cầu chị Lê Thị H đóng góp cấp dưỡng nuôi con chung là Trịnh Trọng N với mức 5.000.000đ/ tháng, cho đến khi cháu N đủ 18 tuổi để cháu có tiền ăn học thêm được tốt hơn.

Tại bản tự khai và quá trình giải quyết vụ án bị đơn chị Lê Thị H trình bày:

Về quan hệ hôn nhân và vấn đề giải quyết con chung sau khi ly hôn đúng như anh B trình bày. Tại thời điểm ly hôn, anh B được giao trực tiếp nuôi dưỡng, giáo dục con chung là cháu Trịnh Trọng N và hưởng toàn bộ tài sản chung vợ chồng, đồng thời anh B không yêu cầu cấp dưỡng nuôi con chung. Về yêu cầu khởi kiện của anh B, đề nghị Tòa án xem xét mức cấp dưỡng cho phù hợp. Bởi lẽ, ngoài việc để đảm bảo cuộc sống cho bản thân, chị còn phải nuôi dưỡng con chung là Trịnh Trọng Đạt hiện đang học Đại học FPT với mức chi phí là 12.000.000đ/ tháng, trong khi thu nhập thực tế theo lương của chị tại thời điểm anh B gửi đơn khởi kiện là 11.418.000đ/tháng. Do vậy, nếu phải cấp dưỡng nuôi cháu Trịnh Trọng N thì chị H chỉ có thể hỗ trợ với mức từ 1.000.000đ đến 1.500.000đ/ tháng cho đến khi cháu N trưởng thành. Nếu anh B không đồng ý có thể để chị trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cháu N.

Tại giai đoạn phúc thẩm, chị Lê Thị H nộp thêm bản xác nhận thu nhập cá nhân trung bình 01 tháng là 12.093.298 đồng.

Tại bản án số 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình đã quyết định:

Căn cứ vào các Điều 110, 116 Luật Hôn nhân và gia đình; khoản 1 Điều 28, khoản 1 Điều 35, Điều 39, Điều 40, Điều 147, Điều 227, Điều 228, Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 27 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về án phí, lệ phí Tòa án;

Tuyên xử: Buộc chị Lê Thị H phải đóng góp cấp dưỡng nuôi con chung là

cháu Trịnh Trọng N, sinh ngày 31/10/2010 với anh Trịnh Xuân B với mức 2.500.000đ/ tháng cho đến khi cháu N trưởng thành, đủ 18 tuổi.

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn quyết định án phí và quyền kháng cáo.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 05/6/2023, nguyên đơn anh Trịnh Xuân B có đơn kháng cáo, bản án số 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình. Đề nghị sửa bản án sơ thẩm, yêu cầu chị Lê Thị H phải đóng góp cấp dưỡng nuôi con chung là cháu Trịnh Trọng N với mức 5.000.000đ/ tháng cho đến khi cháu N trưởng thành đủ 18 tuổi.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn anh Trịnh Xuân B giữ nguyên yêu cầu khởi kiện, giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Tại đơn đề nghị xét xử vắng mặt, chị Lê Thị H không thay đổi các ý kiến đã gửi cho Tòa án, đề nghị Tòa án xét xử vắng mặt chị.

Các đương sự không thống nhất được với nhau về việc giải quyết vụ án.

Phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên tòa phúc thẩm:

Về tố tụng: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Hội đồng xét xử, Thư ký phiên tòa và của người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án dân sự ở giai đoạn phúc thẩm được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Nêu tóm tắt nội dung vụ việc, quá trình giải quyết vụ án và quyết định của bản án sơ thẩm, phân tích các căn cứ cấp sơ thẩm áp dụng pháp luật và đã tuyên buộc chị Lê Thị H phải đóng góp cấp dưỡng nuôi con chung là 2,5 triệu đồng/tháng là có căn cứ. Tuy nhiên tại thời điểm xét xử phúc thẩm, Chính phủ có quy định mới thay đổi về chính sách tiền lương, nên cần điều chỉnh mức cấp dưỡng cho phù hợp, đảm bảo quyền lợi cho người được hưởng cấp dưỡng. Do đó có căn cứ chấp nhận đơn kháng cáo, tăng mức cấp dưỡng của anh Trịnh Xuân B đối với cháu Trịnh Trọng N, đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng Dân sự; Sửa bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình.

Căn cứ các chứng cứ, tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa, căn cứ kết quả tranh luận, trên cơ sở xem xét đầy đủ toàn diện chứng cứ, ý kiến của các bên đương sự, ý kiến của Kiểm sát viên;

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về tố tụng:

Nguyên đơn anh Trịnh Xuân B khởi kiện yêu cầu thay đổi cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn với bị đơn chị Lê Thị H, đây là tranh chấp thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại Điều 28 Bộ luật Tố tụng dân sự. Nguyên đơn, bị đơn đều có hộ khẩu thường trú tại thị trấn Mãn Đức, huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình. Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền.

Kháng cáo của nguyên đơn anh Trịnh Xuân B trong thời hạn luật định, được Hội đồng xét xử xem xét.

[2] Về nội dung

Anh Trịnh Xuân B và chị Lê Thị H đã thuận tình ly hôn, tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận các đương sự số 67/2021/QĐST-HNGĐ ngày 14/9/2021 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc đã quyết định: Anh Trịnh Xuân B được trực tiếp trông nom, chăm sóc, giáo dục và nuôi dưỡng con chung là cháu Trịnh Trọng N, sinh ngày 31/10/2010 và chưa yêu cầu chị Lê Thị H cấp dưỡng nuôi con chung; cháu Trịnh Trọng Đạt, sinh ngày 26/02/2003 đã thành niên, nên không phải cấp dưỡng. Nay anh Trịnh Xuân B khởi kiện yêu cầu chị H cấp dưỡng nuôi con chung đối với cháu N là 5.000.000đ/ tháng, cho đến khi cháu N trưởng thành, đủ 18 tuổi; Tòa án cấp sơ thẩm sau khi xem xét đánh giá, nhận định, đã chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của anh Trịnh Xuân B, buộc chị Lê Thị H phải cấp dưỡng nuôi con chung Trịnh Trọng N, sinh ngày 31/10/2010 mỗi tháng 2.500.000đ.

[2.1] Xét kháng cáo của nguyên đơn anh Trịnh Xuân B:

Hội đồng xét xử thấy rằng; Theo quy định của Luật Hôn nhân gia đình: *“Cha, mẹ có N vụ cấp dưỡng cho con chưa thành niên, con đã thành niên không có khả năng lao động và không có tài sản để tự nuôi mình trong trường hợp không sống chung với con hoặc sống chung với con nhưng vì phạm N vụ nuôi dưỡng con”*. Việc anh Trịnh Xuân B yêu cầu chị Lê Thị H cấp dưỡng nuôi con chung để con có điều kiện ăn học tốt hơn là có cơ sở, nhằm đảm bảo các quyền của con theo quy định của pháp luật hôn nhân gia đình.

Đối với yêu cầu kháng cáo của anh Trịnh Xuân B, HĐXX nhận thấy như sau:

Điều 116 Luật Hôn nhân gia đình quy định: *“Mức cấp dưỡng do người có N vụ cấp dưỡng và người được cấp dưỡng hoặc người giám hộ của người đó thỏa thuận căn cứ vào thu nhập, khả năng thực tế của người có N vụ cấp dưỡng*

và nhu cầu thiết yếu của người được cấp dưỡng; nếu không thỏa thuận được thì yêu cầu Tòa án giải quyết”.

Xét thấy chị Lê Thị H là công chức Nhà nước, là người làm công ăn lương, có thu nhập ổn định, thực tế thu nhập trung bình 01 tháng là 12.093.298 đồng, ngoài việc chi phí thông thường cần thiết phục vụ nhu cầu cuộc sống cho bản thân và các chi phụ phí khác, chị H còn phải nuôi dưỡng con chung là cháu Trịnh Trọng Đạt - hiện đang học đại học, chưa có công việc, thu nhập để tự lo cho bản thân. Mặt khác, cháu N đang sống cùng bố là anh Trịnh Xuân B tại thị trấn Mãn Đức, huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình (thuộc khu vực I – Vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi), mức lương tối thiểu vùng tại huyện Tân Lạc hiện nay (theo Nghị định 38/2022/NĐ-CP ngày 12/6/2022) là 3.250.000 đồng/tháng. Do vậy, việc anh B yêu cầu chị H cấp dưỡng nuôi cháu N với mức 5.000.000 đồng/ tháng là không phù hợp, do vậy việc Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào thu nhập thực tế của người cấp dưỡng, nhu cầu thiết yếu của người được cấp dưỡng, tình hình kinh tế - xã hội tại địa phương nơi cháu N sinh sống để buộc chị Lê Thị H phải cấp dưỡng cho cháu N mỗi tháng 2.500.000 đồng đến khi cháu N trưởng thành, đủ 18 tuổi là có căn cứ. Tuy nhiên tại thời điểm xét xử phúc thẩm, Chính phủ có chính sách tiền lương mới, quy định về mức lương tối thiểu của người làm công và hưởng lương của Ngân sách Nhà nước, do vậy cũng cần đảm bảo nhu cầu thiết yếu của người cấp dưỡng, cũng như quyền lợi cho con chung chưa thành niên, đáp ứng được nhu cầu sinh hoạt và các phụ phí khác. Do đó, có căn cứ để chấp nhận kháng cáo của anh Trịnh Xuân B.

Các quyết định khác của bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm không có kháng cáo kháng nghị nên Hội đồng xét xử không xét.

Từ những nhận định trên, Hội đồng xét xử chấp nhận đơn kháng cáo của anh Trịnh Xuân B; Sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình.

[3]. Về án phí: Anh Trịnh Xuân B không phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Khoản 2 Điều 308; Điều 309 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Chấp nhận kháng cáo của anh Trịnh Xuân B, sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 12/2023/HNGĐ - ST ngày 25 tháng 5 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình. Cụ thể:

1. Căn cứ vào các Điều 110, 116, 119 Luật Hôn nhân và gia đình; khoản 1 Điều 28, khoản 1 Điều 35, Điều 39, Điều 40, Điều 147, Điều 227, Điều 228, Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 27 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về án phí, lệ phí Tòa án;

Tuyên xử: Buộc chị Lê Thị H phải đóng góp cấp dưỡng nuôi con chung là cháu Trịnh Trọng N, sinh ngày 31/10/2010 với anh Trịnh Xuân B với mức 3.000.000đ/ tháng cho đến khi cháu N trưởng thành, đủ 18 tuổi.

Người được cấp dưỡng, người giám hộ của người được cấp dưỡng, theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự, có quyền yêu cầu Tòa án buộc người không tự nguyện thực hiện N vụ cấp dưỡng phải thực hiện N vụ đó theo quy định tại Điều 119 Luật Hôn nhân gia đình.

2. Về án phí: Chị Lê Thị H phải chịu 300.000 đồng án phí cấp dưỡng nuôi con sơ thẩm. Anh Trịnh Xuân B không phải chịu án phí cấp dưỡng phúc thẩm, được hoàn lại số tiền 300.000đ, theo biên lai thu tiền, số 0002835 ngày 06 tháng 6 năm 2023 của Chi cục THADS huyện Tân Lạc, tỉnh Hòa Bình.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày tuyên án (24/8/2023)/.

Nơi nhận:

- TANDCC tại Hà Nội;
- VKSND tỉnh Hòa Bình;
- TAND huyện Tân Lạc;
- VKSND huyện Tân Lạc;
- Chi cục THADS huyện Tân Lạc;
- Các đương sự;
- Lưu HSVA; HCTP.

**T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Mạnh Hùng

